

การศึกษาเชิงวิเคราะห์สรรพสิทธิ์ค้ำยันกับสรรพสิทธิ์ชาดก

นายวีรชัย ปิยสุนทรารักษ์

003709

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

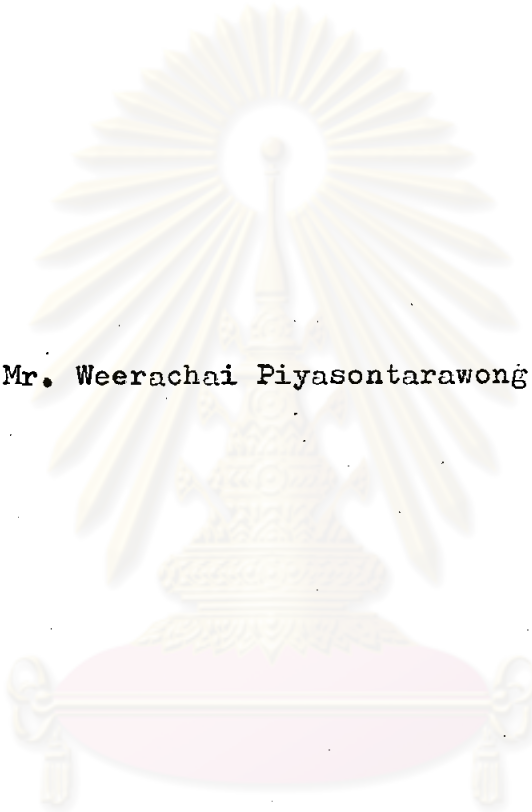
ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

116330754

AN ANALYTICAL STUDY OF SAPHASITKHAMCHAN AND SAPHASITTHICHADOK

Mr. Weerachai Piyasontarawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Thai
Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเชิงวิเคราะห์สรรพสิทธิ์คำฉันท์กับสรรพสิทธิ์ชาตก

โดย

นายวีรชัย ปิยสุนทรวงษ์

ภาควิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แ่มนัตตา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญาสามมหาบัณฑิต

.....*Signature*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ ภูนาศ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*Signature*.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คมคาย นิลประภัสสร)

.....*Signature*.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แ่มนัตตา)

.....*Signature*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง นิมนานเทมินทร์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเชิงวิเคราะห์สรรพสิทธิ์คำฉันท์กับสรรพสิทธิ์ชาดก

ชื่อนิสิต

นายวีรชัย ปิยสุนทรวงษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แยมั่นคดา

ภาควิชา

ภาษาไทย

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาสรรพสิทธิ์คำฉันท์บทพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส และสรรพสิทธิ์ชาดกในมัญญาสาชดก เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวรรณคดีทั้งสอง โดยเฉพาะส่วนที่ต่างกันนั้น ทั้งคำาน เนื้อเรื่องและการใช้ภาษานับเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นส่วนที่เสริมให้สรรพสิทธิ์คำฉันท์เป็นวรรณคดียอดเยี่ยม

เนื้อหาของวิทยานิพนธ์แบ่งออกเป็น 6 บท บทที่ 1 เป็นบทนำ กล่าวถึงความ เป็นมาของปัญหา ความมุ่งหมาย ขอบเขต วิธีดำเนินการวิจัย ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้จากการ วิจัย บทที่ 2 กล่าวถึงการศึกษาสรรพสิทธิ์ชาดกและสรรพสิทธิ์คำฉันท์ในเชิงประวัติคำานผู้แต่ง ปี่ที่แต่ง และที่มา บทที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง สรรพสิทธิ์ชาดกกับสรรพสิทธิ์คำฉันท์ ในคำาน จุดประสงค์ของการแต่ง รูปเรื่อง แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร และจาก บทที่ 4 กล่าวถึงเรื่องเสริมในสรรพสิทธิ์คำฉันท์ และสันนิษฐาน ที่มาของเรื่องเสริมเหล่านั้นพร้อมกับข้อที่ไ้รับ บทที่ 5 กล่าวถึงภาษาวรรณศิลป์ในสรรพสิทธิ์คำฉันท์ โดยพิจารณาการใช้คำ ภาพพจน์ และโวหารแบบต่าง ๆ บทที่ 6 เป็นการสรุปผล การวิจัย และขอเสนอแนะบางประการซึ่งสมควรจะได้มีการศึกษาเพิ่ม ติมต่อไป

Saphasitkhamchan : choice of words, figures of speech, and the style of writing. Chapter VI is the summary and some suggestions for further research.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แยมนัคดา อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยในการเขียนวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คมคาย นิลประภัสสร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง นิมนานเหมินท์ ซึ่งได้กรุณาตรวจแก้วิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุสุมา รัชมนณี และอาจารย์นิยะดา สาริกฤติ ได้กรุณาให้คำแนะนำและให้ยืมหนังสือประกอบการค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสรรพสิทธิ์ชาดก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ญาตี มิตร อีกหลายท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้กำลังใจอย่างดีแก่ผู้วิจัย อาทิ รองศาสตราจารย์วิสุทธิ บุญกุล อาจารย์ทัศนีย์ สิ้นสกุล อาจารย์ประพจน์ อัสวีรุฬหการ อาจารย์ถฤติยา อัครถาวร อาจารย์เสาวนุช ภาวนิชย์ และนายทองย้อย แสงสินชัย ฯลฯ

อนึ่ง วิทยานิพนธ์นี้จะสำเร็จมิได้เลย หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจาก นายเทพา สว่างจิต ที่ได้ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ในที่นี้ด้วย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความสะดวกในการค้นคว้า ถวายเอกสารตัวเขียน และบริการเป็นอย่างดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย.....	4
2. การศึกษาสรรพสิทธิชาดกและสรรพสิทธิคำฉันท์ในเชิงประวัติ.....	5
2.1 ผู้แต่งและปีที่แต่งสรรพสิทธิชาดก.....	5
2.2 ที่มาของสรรพสิทธิชาดก.....	8
2.3 เอกสารต้นฉบับสรรพสิทธิชาดก.....	20
2.4 การแปลสรรพสิทธิชาดก.....	23
2.5 ที่มาของสรรพสิทธิคำฉันท์.....	26
3. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างสรรพสิทธิชาดก กับสรรพสิทธิคำฉันท์.....	28
3.1 จุดประสงค์ของการแต่ง.....	28
3.2 รูปเรื่อง.....	30
3.3 แก่นเรื่อง.....	40

3.4	โครงเรื่อง.....	47
3.5	ตัวละคร.....	55
3.6	ฉาก.....	67
4.	เรื่องเสรีเมื่อในสรรพสิทธิ์คำฉันท์.....	70
4.1	ประเภทของเรื่องเสรีเมื่อ.....	70
4.2	สันนิษฐานที่มาของเรื่องเสรีเมื่อ.....	73
4.3	ผลของเรื่องเสรีเมื่อ.....	90
5.	ภาษาวรรณศิลป์ในสรรพสิทธิ์คำฉันท์.....	97
5.1	การใช้คำที่ก่อให้เกิดอรรถกถาคำนเสียงหรือความหมาย หรือทั้งเสียงและความหมาย.....	97
5.2	ภาพพจน์.....	129
5.3	โวหาร.....	139
6.	บทสรุปและขอเสนอแนะ.....	148
	บรรณานุกรม.....	151
	ภาคผนวก.....	156
	ภาคผนวก ก.....	157
	ภาคผนวก ข.....	164
	ประวัติการศึกษา.....	175